

1

Eigenlijk had Tansy Calhoun een gebroken hart moeten hebben nadat Jeremy Simpson haar had gedumpt voor Jolene Hoskins. Dat vond iedereen tenminste. Toegegeven, haar trots was gekrenkt, maar ze vond het alleen maar een hobbeltje in haar leven. Na er een tijdje over te hebben nagedacht, besloot ze dat ze er nog goed vanaf was gekomen.

Natuurlijk was het al even geleden. Drie jaar, alles bij elkaar opgeteld. Jolene had inmiddels een kindje en er was weer een kleintje op komst. Dat had Tansy kunnen overkomen als ze op het bekende paadje was doorgelopen, zoals de mensen van haar verwachtten. Getrouwd op haar zeventiende, moeder op haar achttiende en versleten op haar dertigste, met meer kinderen dan stoelen rond de keukentafel. Een groot gezin was volgens sommigen de rijkdom van een arme, maar wel de enige rijkdom die een man hier in de bergen in 1937 vermoedelijk zou hebben.

Familie was belangrijk. Tansy was helemaal niet tegen trouwen en veel kinderen krijgen, maar toch was ze blij dat ze dat nog even kon uitstellen. De mensen in haar omgeving vonden dat ze dit langer uitstelde dan verstandig was. Elkaar op jonge leeftijd voor altijd trouw beloven was de gebruikelijke gang van zaken in het leven hier in de heuvels van Oost-Kentucky. Je trouwde met de bedoeling voor altijd getrouwd te blijven. Ook als je nog even wachtte voordat je eraan begon, kon dat een heel lange tijd zijn.

Haar eigen moeder was achttien toen Tansy werd geboren en zij was niet de oudste. Haar zus Hilda was bijna twee toen Tansy kwam. Ook Hilda was jong getrouwd, maar niet omdat ze zo graag in de voetsporen van haar moeder wilde treden. Zij was aan het leven in de bergen ontsnapt door met een schoolmeester te trouwen en lekker ergens in Ohio te gaan wonen. Hilda stuurde af en toe een brief en soms een boek voor Tansy, maar repte met geen woord over een kindje op komst. Daar maakte ma zich soms zorgen om, maar om Tansy maakte ze zich veel meer zorgen. Natuurlijk was ma ook blij dat ze nog steeds thuis woonde om haar te helpen, want die hulp had ze hard nodig. De geboorte van Livvy, de laatste, die nog geen vier jaar was, had haar van haar gezondheid beroofd. Ze had last van haar heup gekregen, waardoor elke beweging pijn deed. Ze zei dat Livvy haar laatste kindje moest zijn, wat verdrietig klonk, al vond Tansy vijf kinderen een mooi getal. Eigenlijk waren het er zes. Haar broertje Robbie kon ze niet vergeten. Hij had de koorts gekregen en was gestorven toen hij zeven was. Hij telde mee. Die lieve, kleine Robbie. De liefste van allemaal. Veel liever dan Tansy. Maar Livvy was ook lief uitgevallen. Daarin leken zij op hun moeder, niet op hun vader. Misschien was het wel een zegen dat vader afgelopen september bij hen was weggegaan. Nu hij was vertrokken, was haar moeder gevrijwaard van de beproeving weer een kindje te krijgen.

Haar vader zou op zoek gaan naar werk, had hij tegen haar moeder gezegd. Hier in de bergen was geen werk te krijgen. De kolenmijnen waren grotendeels dichtgegaan en niemand had geld om iets te kopen sinds wat er op die Zwarte Dinsdag in New York was gebeurd. Tansy kon nog steeds niet goed begrijpen hoe het kon dat mijnen werden gesloten omdat rijke mensen hun geld waren kwijtgeraakt door iets wat ze 'ticker tape' noemden. Daardoor waren er voor Robins Ridge zulke moeilijke tijden aangebroken. Mensen hadden toch nog steeds

kolen nodig om te stoken? In elk geval degenen die geen bomen hadden om hardhout van te hakken.

Pa had nooit veel op gehad met de mijnen. Hij zei dat hij het gevoel had geen adem meer te krijgen als hij onder de grond werkte. Soms leek hij 's nachts meer te hoesten dan te ademen.

Ma had hem niet willen laten gaan. Op de avond voor zijn vertrek had Tansy hen horen praten. Haar bed op zolder stond precies boven het ouderlijk bed en vaak trok ze haar kussen over haar hoofd om niet meer op te vangen dan ze mocht horen. Maar dit keer had ze het tegenovergestelde gedaan en was ze juist over de rand van haar bed gaan hangen om elk woord op te vangen. Dat kwam door de smekende toon van haar moeders stem.

‘Joshua, ik denk dat je beter hier kunt blijven. De kleine Josh kan je helpen op de boerderij. We redden het wel.’

Vaders stem bromde een antwoord. ‘Tot er nog een droogte komt. Zonder regen groeit er geen maïs, Eugenia. Dit jaar zag je de bonen in je tuintje verschrompelen en sommige maïskolven waren droge klompjes geworden.’

‘We hadden genoeg groenten om het te kunnen redden.’ Ma vond het niet prettig te moeten toegeven dat haar groentetuintje niet genoeg eten opbracht.

‘Ik heb augurken ingelegd. We hebben nog wat over van de eerste zaaiing van de boontjes. Die hangen allemaal op zolder.’

Een tijdlang zei haar vader niets; zo lang dat Tansy bijna dacht dat hij moeder het laatste woord had gegund en was gaan slapen. Maar toen zei hij: ‘Het is niet jouw schuld, Eugenia. Ook niet mijn schuld. De Heere heeft ons gewoon geen regen gegeven.’

‘De Heere voorziet in wat we nodig hebben.’

Tansy hoorde de vastberadenheid in de stem van haar moeder. Ze weigerde klachten tegen de Heere aan te horen. Zelfs toen Robbie stierf. Dag en nacht had ze aan Robbies bed gezeten, vurig biddend om genezing. Maar toen het jongetje stopte met

ademen, vouwde ze zijn handjes samen, gaf ze hem een kus op zijn voorhoofd en aanvaardde zijn heengaan als Gods wil. Ze ging de strijd niet aan. Dit had Tansy wel willen doen en haar vader had het ook daadwerkelijk gedaan. Hij was weggegaan en pas teruggekomen nadat de burens een graf hadden gegraven om Robbie daarin te leggen. Ma zei dat dit voor pa de enige manier was om met het verlies van een zoon om te gaan.

‘Sommige tijden zijn beter dan andere tijden.’ Pa klonk vermoed. ‘Hij lijkt de laatste tijd niet veel aandacht te besteden aan wat de mensen hier nodig hebben.’

Dat ging ma te ver. ‘Ik denk dat je beter kunt bidden tot de Heere of Hij je ogen opent voor de zegeningen die Hij ons geeft.’

‘Misschien.’ De stem van pa klonk zachter. ‘Dat mag zo zijn, maar ik zie dat je tijdens de maaltijd nooit genoeg eten op je bord hebt. Als ik ergens anders werk zoek, is er in elk geval één mond minder te voeden. Tansy en Josh zijn oud genoeg om hier mee te helpen.’

‘Misschien vindt Tansy een vriend en trouwt ze.’

Tansy kon niet uitmaken of haar moeder nu bezorgd of juist hoopvol klonk. Misschien berustten ze in hun lot, wat dat ook inhield. Pa maakte een geluid waarin afkeer doorklonk. ‘Ze had een jongen die goed genoeg was, maar heeft hem laten lopen. Dat is al twee jaar terug en daarna heb ik hier geen jongens meer gezien. Onze meid is in juli twintig geworden. Ze vindt vast geen vriend, tenzij er een weduwnaar langskomt. Misschien dan ook niet, als ze niet met haar neus uit de boeken komt. Hilda heeft ons niet geholpen door haar van die romannetjes te sturen. Daardoor is Tansy te hoog van zichzelf gaan denken.’

Te hoog van zichzelf gaan denken. Na deze woorden was ze bijna de trap af gelopen om bij haar vader wat dingen te verhelderen. Zoals dat ze er recht op had om zelf na te denken. En te lezen. Ze liep echt de kantjes er niet af als ze haar moeder

hielp, maar op verloren ogenblikken tilden boeken haar op tot hoog boven de bergen. Ze lieten haar opstijgen als een arend, waardoor ze andere plaatsen en gewoonten kon zien.

Dat betekende niet dat ze niet op deze plek wilde blijven. Ze hield veel van de bergen. Telkens opnieuw stond ze het zichzelf toe wat te dagdromen. Over een prins op een wit paard die haar leven kwam binnenrijden, zoals dat in sommige sprookjes gebeurde. Geen echte prins, maar een man met *aplomb*. Dat woord had ze een tijdje terug ergens opgepikt en opgezocht wat het betekende. Een knappe, zelfverzekerde man die doortastend kon handelen, net als de mannen in de romans die ze had gelezen.

Terwijl de woorden die ze haar vader de volgende dag voor de voeten wilde gooien door haar hoofd raasden, lag ze stijf van de spanning op bed. Ze kreeg echter niet de kans om die woorden uit te spreken, want de volgende ochtend was hij weg.

Boeken waren altijd een heet hangijzer tussen hen geweest. Ooit had hij een boek uit haar handen gerukt en in het vuur gegooid. Ze had een litteken op haar hand, omdat ze dat boek uit het vuur had getrokken. De randen van de bladzijden waren verschroeid, maar de woorden waren gered. Daarna verstopte Tansy zich altijd als ze ging lezen. 's Winters op de hooizolder. 's Zomers in een boom. Zodra het 's morgens licht werd op zolder, zat ze gehurkt naast haar bed bij het kleine raampje te lezen.

Als haar vader haar nu zag, zou hij vast van gedachten veranderen. Door haar liefde voor lezen mocht ze nu te paard boeken rondbrengen. Het bleek namelijk dat zij niet de enige was voor wie boeken belangrijk waren. De overheid, die dat ook vond, had een programma opgezet om boeken te brengen bij mensen in de bergen van Oost-Kentucky, waar weinig wegen waren waarop een vrachtauto kon rijden. Vrouwen als Tansy die ezels en paarden bereden konden die mensen wel met boeken bereiken.

Soms dacht Tansy dat elk gebed dat ze ooit had willen bidden en sommige gebeden die ze nog niet eens had bedacht al waren verhoord op de dag dat ze een van de boekroutes hier in de regio Owsley kreeg toebedeeld. Ze was heel blij dat ze met boeken bezig kon zijn en dan kreeg ze er ook nog voor betaald. Mensen mochten wel medelijden met haar hebben als ze dachten dat ze op deze manier een oude vrijster zou worden, maar ze was nog lang niet rijp voor de schommelstoel op de veranda bij een of ander familielid. Ze had nog genoeg tijd om een man te vinden om lief te hebben.

Nu kon ze paardrijden, had ze toegang tot veel meer boeken dan tijd om die te lezen, en verdiende ze geld voor haar moeder om brood op de plank te krijgen. De eerste keer dat ze haar maandelijks loon ging ophalen voelde ze zich gewoon rijk. Achtentwintig dollar – waarvan ze elke cent echt had verdiend. Er zaten een paar vrij ruige stukken op haar route, die over steile heuvels en door diepe dalen liep en door krekens en bossen. Bovendien had ze beloofd dat ze zich niet zou laten weerhouden door het weer. Regen, hagel of sneeuw – ze had Madeleine Weston beloofd om haar routes trouw te blijven rijden. Mevrouw Weston, het hoofd van de bibliotheek, had in een voormalig winkelpand in Booneville een ruimte gevonden als vaste centrale opslagplek. Ze had met enkele werkmannen gesproken, die er boekenplanken tegen de muur hadden geplaatst, en daarna had ze een oproep laten rondgaan om boeken te doneren. Nog voordat ze in dienst kwam had Tansy de paar boeken die ze bezat al naar de bibliotheek gebracht. Zonder boeken was een bibliotheek slechts een stilteplek. Anderen hadden boeken en ook bladen gebracht en er waren een paar dozen gestuurd vanuit het hoofdkwartier van de projecten voor vrouwen in London, Kentucky. Zo kwam de ruimte er steeds meer als een echte bibliotheek uit te zien. ‘We moeten dit project laten slagen’, zei mevrouw Weston tegen Tansy toen ze haar route uitstippelde. Drie andere vrouwen hadden routes in

andere delen van de omgeving gekregen. ‘De mensen op jouw route vertrouwen erop dat je op vaste tijden langskomt. Met de winter op komst zal dat er niet makkelijker op worden, maar is hier in de heuvels ooit iets makkelijk geweest?’

November had hen gezegend met heerlijk herfstweer. Ze had het heel leuk gevonden om haar ritten te maken. Ook in december had ze niets te klagen gehad. Maar in januari werd het venijnig koud. Het had heel de afgelopen nacht al gegoten en hagelstenen striemden in Tansy’s gezicht terwijl ze de schuur uit reed om aan haar route te beginnen. Ze was opgelucht toen ze zag dat de hagel zich vermengde met sneeuw, hoewel dat inhield dat de temperatuur zakte. Op sneeuw had haar paard beter grip dan op ijs. Gemakkelijk of niet, Tansy was blij dat ze op deze eerste maandag van het nieuwe jaar de heuvel af reed met zadeltassen vol boeken. Ze stuurde haar paard naar de oever van de Mad Dog Creek. Een toepasselijke naam vond ze, elke keer als ze die overstak. De kreek kon een lieflijk stroompje zijn, maar tekeergaan als een dolle hond als de regens voor vloed zorgden. Buitenstaanders die niet in bergachtig gebied woonden, vonden het vreemd dat ook rivieren getijden kenden, maar dat kwam vast omdat ze nooit na hevige regenval de vloed bij een rivier hadden zien opkomen wanneer het water van de bergen af stroomde.

Tansy streek over de hals van haar paard. Ze huurde de ruïn Sadrach, een morgan, van prediker Rowlett, die aan de voet van de bergrug Robins Ridge woonde. Hun eigen ezel was al zo oud dat die het zou begeven als ze daarmee haar lange wekelijkse routes zou rijden. Prediker Rowlett had haar ervan verzekerd dat Sadrach ook op ruig terrein grip had en wat hij zei, daar kon je op vertrouwen. Niet dat hij een echte prediker was, want hij preekte niet vanaf de kansel. Wel was hij een man die zijn Bijbel van kaft tot kaft kende en bij begrafenissen een woordje kon spreken als er geen betrouwbare predikers in de buurt waren.

Hij had gelijk wat Sadrach betrof. Het enige deftige aan het paard waren witte pijpen op zijn voorbenen, maar Tansy gaf niet om uiterlijk. Het ging haar om de bereidwilligheid van het paard, en die bezat Sadrach. Als ze hem een steile heuvel op stuurde, deed hij zijn best die te beklimmen, al steeg Tansy soms af en ging ze naast hem lopen om het hem makkelijker te maken.

‘Wat denk je ervan, jongen?’ vroeg ze toen ze aan de rand van het kolkende water stond. Ze woog de mogelijkheden tegen elkaar af. Verder langs de kreek rijden om een beter oversteekpunt te vinden zou meer tijd kosten, waardoor haar planning zou uitlopen. Hier oversteken zou koud en nat zijn. Toen ze aan de teugels trok, wist ze niet goed of Sadrach ervoor in was om de kreek over te steken of dat hij zou weigeren. Hij schudde zijn hoofd licht en stapte toen toch het water in. Tansy slaakte een kreet toen het water over de rand van haar laarzen klotste en de wollen rijbroek die ze van haar broer had geleend doorweekt raakte. Zich half omdraaiend greep ze vlug de zadeltassen met boeken en tilde die boven het water uit. Ze liet de teugels los om Sadrach zelf te laten lopen. De ruïn zou wel door de kreek heen komen. Het enige wat zij nu niet moest doen was eraf vallen. De boeken moest ze droog zien te houden, want boeken waren schaars en ze wilde haar loon niet mislopen. Toen ze uit de kreek de oever op kwamen, waren haar sokken compleet doorweekt. Gelukkig waren de boeken droog gebleven. Nadat ze de zadeltassen weer over Sadrachs flanken had gelegd, liet ze het paard halt houden om het water uit haar laarzen te gieten. Er zat niets anders op dan haar natte voeten weer in haar laarzen te steken en de heuvel op te rijden. Door de ijskoude wind raakten de pijpen van haar rijbroek stijf bevroren. Bij haar volgende stop, het huis van Jenny Sue Barton, kon ze wel opwarmen. De arme vrouw had een paar maanden geleden haar man verloren toen er een boom op hem was gevallen. De volgende onheilswolken hadden zich boven

haar huisje samengepakt, omdat haar zoontje, Reuben junior, ziek was geworden en niemand had kunnen ontdekken wat hij precies mankeerde. Ze hadden een dokter uit een ander dorp erbij gehaald, maar die kon niets meer vertellen dan het kruidenvrouwtje, Geraldine Abrams, die een drankje voor de jongen had bereid. De dokter had gezegd dat hij eieren moest eten om aan te sterken en dat de tijd hem zou helen. Wat dit jongetje van zes mankeerde moest hij in de loop van de tijd overgroeien. De oma van Reuben junior beweerde dat dit de eerste dokter was met gezond verstand. Al kwam hij er niet ronduit voor uit en had hij het niet letterlijk zo gezegd, hij liet wel degelijk doorschemeren dat het verlies van zijn vader de jongen diep in zijn hart had getroffen. Totdat die wond wat was geheeld, moesten ze simpelweg geduld hebben en proberen hem af te leiden van het gemis van zijn vader.

Tansy was blij dat zij daar hulp in kon bieden. Ze stopte altijd lang genoeg bij hen om een stuk voor te kunnen lezen uit het boek *Robinson Crusoe*. Het voorlezen, waarmee ze wat afleiding bracht in huize Barton, vond ze maar een kleinigheid. Bovendien werd van haar als boekenvrouw verwacht dat ze manieren bedacht om de leesvreugde bij mensen aan te wakkeren.

Vandaag kon ze tijdens het voorlezen over de avonturen van Crusoe haar laarzen laten drogen en de kleine Reuben meteen wat nieuwe woordjes leren. Leren lezen leek het verdriet bij de jongen iets te verzachten. *Sneeuw* was een goed woord om hem vandaag aan te leren.